

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

Aika 15.05.2025 16:00 - 18:39
Lautakunta piti kokousta klo 18:19-18:29
Paikka Bistro Kokka, Poukama kabinetti, Borupinraitti 4

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Markkanen Marju	puheenjohtaja	
	Lientola Elisa	I varapuheenjohtaja	
	Tuomi Maarit	II varapuheenjohtaja	
	Virrankorpi Janne	jäsen	Saapui klo 16.09 asiantuntijaesittelyn aikana
	Pakkanen Lasse	jäsen	
	Kaasinen Hannu	jäsen	
	Vahter Merja	jäsen	
	Aaltonen Eveliina	jäsen	
	Rautapää Teresa	jäsen	
	Grönroos Rauno	jäsen	Poistui klo 18:30 §:n 64 käsittelyn ja päättöksenteon jälkeen.
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä	
	Jämsén Virve	opetus- ja kasvatusjohtaja, esittelijä	
	Turunen Heikki	lukiojohtaja, esittelijä	
	Harju Mika	varhaiskasvatusjohtaja	Poistui klo 18:19 § 64 käsittelyn aikana.
	Ylä-Sankola-Peltola Mari	rehtori	

Lehtinen Jaana	palvelupäällikkö	
Päivä Katja	henkilöstön edustaja	
Sinkkonen Eliel	nuorisovaltuuston edustaja	Paikalla §:t 55-68 klo 16.00-18.38
Uotila Risto	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	
Pirttilä Leena	rakennuttajapäällikkö	Asiantuntijaesittely klo 16.00-16.30 Kestävä päiväkotipiha - päiväkotipihakonsepti
Larinen Piia	varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö	Asiantuntijaesittely klo 16.30-16.54 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutos

Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa		
Putula Toni	kaupunginhallituksen edustaja	
Kivilahti Jouni	nuorisotoimenjohtaja	

Sivistyslautakunnan puolesta

Marju Markkanen

Risto Uotila

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Maarit Tuomi

Lasse Pakkanen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> 20.05.2025

Risto Uotila
hallintopäällikkö

§	Otsikko	Sivu
§ 55	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 56	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 57	Sivistyspalveluiden palvelualueen toimintasääntö 1.6.2025	7
§ 58	Talousarviomuutosesitys vuoden 2025 talousarvioon	9
§ 59	Sivistyksen palvelualueen seurantaraportti 1.1.-31.03.2025	13
§ 60	Oikaisuvaatimus opetus- ja kasvatusjohtajan päätöksestä 05.02.2025, 6/2025	15
§ 61	Kaarlo Isomäen stipendirahaston säännön muuttaminen 1.6.2025 alkaen	25
§ 62	Lahden kaupungin päiväkotipihakonsepti	27
§ 63	Lahden esiopetussuunnitelma	31
§ 64	Myllypohjan monitoimitalon lisätilat	35
§ 65	Kahden virkanimikkeen muuttaminen oppilaanohjauksen lehtorin viroiksi 1.8.2025 alkaen	39
§ 66	Lahden perusopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen 1.8.2025 alkaen	43
§ 67	Tiedoksi merkittävät asiat	47
§ 68	Muut asiat	48
§ 69	Tiedoksi merkittävät asiat (salassa pidettävä)	49

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 55

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

nro 5

§ 56

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin II vpj Maarit Tuomi ja jäsen Lasse Pakkanen.

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 57

Sivistyspalveluiden palvelualueen toimintasääntö 1.6.2025

2047/00.01.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kehittämispäällikkö Lotta Mikkola, 040 841 3382

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä olevan sivistyspalveluiden toimintasäännön tulemaan voimaan 1.6.2025.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 9.12.2024 § 132 hallintosäännön muutokset kaupunginhallituksen ja lautakuntien toimivaltaan, jotka astuvat voimaan 1.6.2025. Hallintosäännön toimitelimiä koskevilla muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia myös viranhaltijaorganisaatioon. Organisaatiomuutoksen yhteistoimintamenettely käynnistyi 27.1.2025. Kaupunginvaltuusto päätti 10.3.2025 § 28 muutoksista hallintosääntöön.

Sivistyspalveluiden toimintasääntö päivitetään vastaamaan uutta organisaatorakennetta, jossa kaupunginmuseum, kaupunginteatteri,

kaupunginorkesteri, liikunta-, kulttuuri-, lukiokoulutus-, sekä osallisuus- ja hyvinvointipalvelut kuuluvat elinvoiman palvelualueelle.

Toimintasäännössä määrätään palvelualueen johtamisesta, organisaatiosta ja tehtävistä. Sivistyspalveluihin kuuluu viisi vastuualuetta ja niitä johtaa sivistysjohtaja.

Toimintasäännön hyväksyy hallintosäännön yleisten määräysten 3 §:n 4 momentin mukaisesti sivistyslautakunta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

säädöskokoelma

Liitteet

- 1 Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö 1.6.2025
- 2 Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö 1.7.2022 alkaen MUUTOKSET

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 58

Talousarviomuutosesitys vuoden 2025 talousarvioon

2033/02.00.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist, puh. 050 383 6574

Opetus- ja kasvatusjohtaja Virve Jämsén, puh. 044 716 1328

Controller Sari Leiskallio, puh. 044 416 3328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen

kaupunginvaltuustolle, että

- se vahvistaa sivistyksen palvelualueen sitovuustasot perusteluosassa esitetyn mukaisina;

- sivistyslautakunnan alaisten yksiköiden menoja lisätään yhteensä 0,4 milj. euroa strategian kärkihankkeiden toimenpiteiden toteuttamiseen ja Kirkonkylän koulun koulutoiminnan jatkumiseen.

Perusteluosa

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.11.2024 § 123 talousarvion vuodelle 2025. Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa kaupungin sitovat toiminnalliset tavoitteet. Talousosassa valtuustoon nähden sitovan tason sitovuus voidaan määritellä brutto- tai nettoperiaatteella. Bruttoperiaatteessa tuloarviot ja menomäärärahat ovat molemmat erikseen sitovia. Nettoperiaatteessa sitovuus on toimintakate eli toimintatulojen ja -menojen erotus. Hyväksytyssä talousarviossa sivistyslautakunnan alaisten yksiköiden valtuustoon nähden sitovuustasot ovat 'sivistyksen yhteiset, osallisuuden ja tiedon vastuualue, tieto', sitovuutena toimintakate ja 'lasten ja nuoren kasvu', sitovuutena tuloarvio ja määräraha.

Talousarvion ja käyttösuunnitelmien hyväksymisen jälkeen kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.3.2025 § 28 hallintosäännön muutokset 1.6.2025 voimaan tulevana. Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan toiminta päättyy 31.5.2025 ja sivistyksen palvelualueelle jää 1.6.2025 jälkeen toimintaan sivistyslautakunta. Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö on päivitetty vastaamaan organisaatiomuutosta, jossa sivistyksen palvelualueelta yhdistyy elinvoiman palvelualueelle liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, lukiokoulutuspalvelut, osallisuus- ja hyvinvointi, kaupunginmuseum, Lahden kaupunginorkesteri ja Lahden kaupunginteatteri. Sivistyksen palvelualue muodostuu muutoksen jälkeen sivistysjohtajasta ja viidestä vastuualueesta: varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuspalvelut, nuorisopalvelut, kirjasto- ja tietopalvelut ja Wellamo-opisto.

Talousarvion valmisteluvaiheessa varauduttiin rahoittamaan strategian kärkihankkeiden toimenpiteiden toteuttamista 0,5 milj. eurolla vuonna 2025. Tästä määrärahasta 0,4 milj. euroa varataan keväällä 2025 alkavien ohjelmien käynnistymisen rahoittamiseen ja 0,1 milj. euroa syksyllä 2025 alkaviin hankkeisiin. Määrärahavaraus on konsernihallinnossa kaupunginjohtajan yhteiskustannuksissa ja se esitetään kohdennettavaksi palvelualueiden esitysten ja kaupungin johtoryhmän tekemän valinnan perusteella palvelualueiden kärkihankkeisiin. Määräraha siirretään palvelualueille lisätalousarviossa ja se on käytettävissä vuoden 2025

aikana. Strategian kärkihankkeiden toimenpiteet sivistyksen palvelualueella ovat perusopetuspalveluissa englanninkielisen opetuksen käynnistäminen 40 000 euroa ja nuorisopalveluissa jengiytymisen ja nuorisorikollisuuden ehkäisy 20 000 euroa. Strategian kärkihankkeiden toimenpiteiden toteuttamiseen varattujen määrärahojen vaikutus sivistyslautakunnan alaisille yksiköille on yhteensä 0,06 milj. euroa.

Kirkonkylän koulun toimintaa on päätetty jatkaa 31.7.2026 asti (Sivistyslautakunta 22.4.2025 § 42) ja samalla päätettiin esittää Kirkonkylän koulun toiminnan jatkamisen kustannuksien kattamista lisätalousarviolla vuoden 2025 kustannuksien osalta. Lisätalousarviolla haettava summa on 325 000 euroa.

Talousarvioon 2025 esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset 31.5.2025 voimassa olevan organisaation mukaisena:

Sivistyksen palvelualueen sitovuustasot

Sivistyksen palvelualueen organisaatiomuutos aiheuttaa muutoksia määrärahoihin. Ne tuodaan lisätalousarviokäsittelyyn yhdistymisen jälkeen seuraavassa lisätalousarviossa. Kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tulee kuitenkin jo tässä vaiheessa esittää sivistyksen palvelualueen uudet sitovuustasot. Sitoviksi tasoiksi 1.6.2025 alkaen esitetään seuraavia:

- sivistyksen yhteiset, toimintakate
- Varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuspalvelut, nuorisopalvelut, kirjasto- ja tietopalvelut yhteensä, tuloarvio ja määräraha
- Wellamo-opisto, toimintakate

Sivistyksen palvelualue, käyttötalousosa

Lasten ja nuorten kasvun vastuualue

Sitovuustason menoja esitetään lisättäväksi 385 000 euroa.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: määräraha 225 817 400 euroa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote ao. yksiköt, taloussuunnittelu ja controlleripalvelut

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 59

Sivistyksen palvelualueen seurantaraportti 1.1.-31.03.2025

1549/02.00.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist, puh. 050 383 6574

Controller Sari Leiskallio, puh. 044 416 3328

Henkilöstöpäällikkö Pekka Nikulainen, puh. 050 387 8780

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi sivistyksen palvelualueen seurantaraportin ajalta 1.1.-31.3.2025.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 2.12.2024 § 413 hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että palvelualue raportoi lautakunnalle määrärahojen käytöstä vähintään neljännesvuosittain.

Sivistyksen palvelualueen seurantaraportti ajalta 1.1.-31.3.2025 on esitetty liitteissä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Toimenpiteet

Tiedoksi taloussuunnittelu ja controlleripalvelut

Liitteet

3 Sivistyksen palvelualueen seurantaraportti 1.1.-31.3.2025

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 6o

Oikaisuvaatimus opetus- ja kasvatusjohtajan päätöksestä 05.02.2025, 6/2025

5192/01.01.03.10/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

palvelupäällikkö Matti Saarela, 044 416 3336

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta jo kokouksessa.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen. Lisäksi lautakunta päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta jo kokouksessa.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Teresa Rautapää teki seuraavan muutosesityksen: "Sivistyslautakunta päättää hyväksyä tehdyn oikaisuvaatimuksen ja siten säilyttää Lähteen peruskoulussa nykyisen johtamisresurssin, jossa koulussa toimii rehtorin lisäksi kaksi apulaisrehtoria. Lisäksi lautakunta päättää, että Lahden kaupungin koulujen hallinnollisia resursseja tarkastellaan edelleen kokonaisuutena ottaen huomioon työkuormituksen ja koulujen erityispiirteet. Taloustilanteen niin salliessa hallintoa ja johtamista tukevia resursseja vahvistetaan tarkoituksenmukaisesti

lisäresursoinnilla, esimerkiksi koulusihteeri- tai apulaisjohtajaresursseja kehittämällä.” Jäsen Merja Vahter kannatti tehtyä muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Rautapään muutosesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Elisa Lientola, Maarit Tuomi, Janne Virrankorpi, Rauno Grönroos, Hannu Kaasinen, Eveliina Aaltonen, Lasse Pakkanen ja Marju Markkanen) ja 2 EI-ääntä (Merja Vahter ja Teresa Rautapää).

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Perusteluosa

Sivistyslautakunta käsitteli opetus- ja kasvatusjohtajan päätöksestä tehtyä oikaisuvaatimusta 18.3.2025 / § 27 ja päätti palauttaa oikaisuvaatimuksen valmisteluun. Samalla lautakunta antoi valmisteluohjeen yksikkökohtaisesta resurssiperiaatteiden selvittämisestä. Kaupungin koulujen resurssiperiaatteet tuli käydä läpi kokonaisuutena, jotta voidaan varmistaa reilu ja tarkoituksenmukainen resurssien jako eri koulujen välillä.

Koulujen johtamisresurssitarkastelua on laajennettu oikaisuvaatimuksen edellisen käsittelyn jälkeen. Lahden kaupungin perusopetuksen kaikkien koulujen johtamisresurssi sekä johtamista tukevat resurssit on tarkasteltu uudelleen. Lisäksi tarkastelua on tarkennettu kartoittamalla kaikilta kouluilta rehtorien, apulaisrehtorien ja -johtajien sekä koulusihteerien ja tiimien tehtävänjaot. Tehdyn kartoituksen perusteella on havaittavissa, että koulukohtaisesti on suurta vaihtelua

rehtorien ja apulaisrehtorien sekä apulaisjohtajien välisissä tehtävänjaoissa. Myös rehtoreiden ja muiden koulujen johtamistehtävissä olevien toimistotyön määrässä oli suurta vaihtelua. Selvityksen mukaan osassa kouluista toimistotyö (esim. valmistelutyö henkilöstöhallintojärjestelmässä) sisältyi valtaosin koulusihteerin tehtäviin, mutta toisaalta oli kouluja, jossa valmistelutyötä teki rehtori tai apulaisrehtori /-johtaja.

Aluehallintovirasto on toteuttanut kevään 2025 aikana työsuojelutarkastukset, jotka ovat kohdentuneet koulusihteerien sekä perusopetuksen ja lukion esihenkilöiden psykososiaalisten kuormitustekijöiden selvittämiseen ja arviointiin. Rehtorien työn keskeisenä kuormitustekijänä tuotiin esiin työtehtävien suuri määrä työaikaan nähden. Liiallisen työn määrän katsottiin keskustelun perusteella johtuvan mm. johdettavien suuresta määrästä, alati lisääntyvistä uusista työtehtävistä, työssä käytettävien järjestelmien hankaluuksista ja kouluissa esiintyvistä järjestyshäiriöistä, joiden selvittäminen vaatii rehtorin työpanosta. Liiallinen työmäärä suhteessa työaikaan oli kuormittanut valtaosaa vastaajista (rehtorit ja apulaisrehtorit) erittäin usein kyselyä edeltäneiden 6 kk aikana. Tuloksista ilmeni myös, että esimerkiksi toimiminen epäselvien ohjeiden tai odotusten pohjalta, liiallinen tietomäärä tai hallitsematon tietotulva, usean eri asian tekeminen samanaikaisesti, työn suuri vastuullisuus ja työn tekemisen jatkuva keskeytyminen oli kuormittanut haitallisesti valtaosaa kyselyyn vastanneista melko usein tai erittäin usein.

Perusopetuksen koulusihteerien työn keskeisiksi psykososiaalisiksi kuormitustekijöiksi kuvattiin tarkastuksella käydyssä keskustelussa mm. työn suuri määrä, kiire, työn sirpaleisuus ja jatkuvat keskeytykset. Työsuojeluvaltuutettu toi lisäksi esille, että joissain kouluissa myös rauhattomat työtilat voivat lisätä koulusihteerien työn kuormittavuutta. Lisäksi myös esimerkiksi epäselvyydet tehtäväkuvissa tai vastuissa, toimiminen epäselvien ohjeiden ja odotusten pohjalta, liiallinen tietomäärä ja hallitsematon tietotulva olivat kuormittaneet

haitallisesti valtaosaa kyselyyn vastanneista koulusihteereistä melko usein tai erittäin usein kyselyä edeltäneiden 6 kk aikana.

Molemmissa tarkastuksissa tuli esiin, että työntekijät kokevat työtä olevan liikaa. Epäselvyydet tai epätarkoituksenmukaisuudet tehtävissä ja vastuissa sekä työn tekemisen tapa kuormittavat osaltaan molempia ammattiryhmiä. Kehittämistyötä ja konkreettisia muutoksia tehtäväjakoihin sekä prosessien selkeyttämistä ja virtaviivaistamista tulee edelleen jatkaa, samoin yhteisen työn toimintakulttuurin uudistus- ja kehittämistyötä. Molempien ammattiryhmien työtehtävien uudistaminen kytkeytyvät tiiviisti toisiinsa, eikä niitä ole järkevää kehittää toisistaan erillään, vaikka kummankin ammattiryhmän työn kehittämiseen sisältyy myös ammattiryhmäspesifejä, toisistaan erillisiä kehittämistarpeita.

Aluehallintoviraston työturvallisuusselvitysten mukaan nykyinen johtamisen ja tukipalveluiden resurssointi ei kokonaisuudessaan ole riittävä, jollei rehtoreiden ja koulusihteerien työtehtäviä vähennetä. Prosesseja selkeyttämällä ja järjestelmien toiminnallisuuksia parantamalla on mahdollista työkuormitusta jossain määrin keventää. Kokonaistilanne huomioiden olisi kuitenkin hyödyllistä myös vahvistaa resursseja, mikä edellyttäisi lisämäärärahaa henkilöstömenoihin ja lisäisi perusopetuksen henkilötyövuosia.

Mahdollinen henkilöstöresurssilisäys voitaisiin toteuttaa kahdella vaihtoehtoisella tavalla: lisäämällä apulaisrehtori- ja apulaisjohtajaresurssia tai lisäämällä koulusihteeriresurssia. Apulaisrehtori- ja apulaisjohtajaresurssin lisääminen tukisi johtamistyötä, mutta riskinä olisi, että resurssia kohdentuisi osaltaan apulaisrehtorien ja apulaisjohtajien tekemään toimistotyöhön, sillä koulusihteerien nykyistä työkuormaa ei Aluehallintoviraston selvityksen perusteella ole mahdollista lisätä. Hyvin todennäköistä olisi, ettei rehtoreiden, apulaisrehtoreiden ja apulaisjohtajien tekemä toimistotyö ainakaan vähentyisi nykyisestä. Koulusihteeriresurssin lisäys mahdollistaisi rehtorien, apulaisrehtorien ja

apulaisjohtajien tekemän toimistotehtävien siirtämisen koulusihteereille ja vapauttaisi siten työaikaan pedagogiikan ja henkilöstön johtamiseen sekä tukemiseen.

Mikäli Lähteen peruskoulun johtamisresurssi säilytettäisiin ennallaan (rehtori ja kaksi apulaisrehtoria) ja niiden koulujen, joissa on alhaisempi johtamisresurssi kuin Lähteellä, johtamisresurssi korotettaisiin Lähteen peruskoulun johtamisresurssin tasolle, tulisi perusopetukseen resursoida kaksi uutta apulaisrehtorin virkaa sekä yhteensä 28 lisätuntia apulaisjohtajille. Näillä lisäyksillä toteutuisi reilu ja tarkoituksenmukainen resurssien jako eri koulujen välillä ja Lähteen nykyinen johtamisresurssi säilyisi ennallaan. Edellä mainittujen johtamisresurssilisäysten kustannusvaikutus on yhteensä noin 255 000 euroa vuodessa. Koulusihteeriresurssin lisäys kahdella uudella koulusihteerin toimella kasvattaisi puolestaan henkilöstömenoja vuodessa noin 80 000 eurolla.

Rehtorit ovat toistuvasti tuoneet esiin, että heidän työaikaansa menee paljon toimistotyöhön ja se vähentää rehtoreiden mahdollisuuksia keskittyä rehtorityön ydintehtäviin. Tämä aiheuttaa kuormitusta rehtoreille, sillä rehtorit tiedostavat laadukkaan johtamistyön vaikutusmahdollisuudet opetuksen laatuun, työhyvinvointiin ja asiakkaiden tyytyväisyyteen. Näin ollen olisi tarkoituksenmukaista vähentää rehtoreiden, apulaisrehtoreiden ja apulaisjohtajien toimistotyötä ja siten vapauttaa heidän työaikaansa johtamistyöhön. Koulusihteeriresurssin lisäys mahdollistaisi muutosten toteuttamisen sekä koulusihteerien että rehtoreiden, apulaisrehtoreiden ja -johtajien työssä.

Johtamisresurssien kattavan tarkastelun perusteella Lähteen peruskoulun johtamisresurssi on tarkoituksenmukaista yhtenäistää kaupungin muiden koulujen resurssien mukaiseksi ja vastata Lähteen peruskoulun koulukohtaisiin haasteisiin kohdennetuilla resursseilla. Esimerkiksi 1.8.2025 voimaan tulevan oppimisen tuen uudistuksen johdosta Lähteen peruskoululle lisätään resurssia ryhmäkohtaisiin

tukimuotoihin yhteensä 84 vuosiviikkotuntia, joka vastaa noin 3,5 erityisopettajaa. Sivistyslautakunnalle esitetään oikaisuvaatimuksen hylkäämistä. Kahden uuden koulusihteerin toimen lisäystä tulisi esittää huomioitavaksi talousarviossa 2026.

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 18.03.2025

§ 27

Päätös

Lautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Rautapää teki seuraavan palautusesityksen:
"Sivistyslautakunta päättää palauttaa oikaisuvaatimuksen valmisteluun. Lähteen koulussa on n. 1100 oppilasta, koulu toimii kahdessa eri toimipisteessä. Henkilöstön jaksamisen, toimivan esihenkilötyön ja oppilaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi nykyinen määrä apulaisrehtoreita on paitsi perusteltu myös takaa paremmin laadukkaan koulutyön. Samalla lautakunta antaa valmisteluohjeen yksikkökohtaisesta resurssiperiaatteiden selvittämisestä. Kaupungin koulujen resurssiperiaatteet tulee käydä läpi kokonaisuutena, jotta voidaan varmistaa reilu ja tarkoituksenmukainen resurssien jako eri koulujen välillä." Jäsenet Vahter ja Pakkanen kannattivat tehtyä palautusesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty asian käsittelyn keskeyttämistä koskeva kannatettu esitys, tulee kaikki puheenvuorot rajata koskemaan asian käsittelyn jatkamista.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestä. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jota kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Rautapään palautusesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Lientola, Tuomi, Virrankorpi, Grönroos ja Aaltonen) ja 5 EI-ääntä (Vahter, Rautapää, Kaasinen, Pakkanen ja Markkanen).

Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hyväksytyksi puheenjohtajan äänen ratkaistessa äänestyksen.

Perusteluosa

Lahden perusopetuksessa on lähtökohtaisesti jokaisessa yhtenäis- tai yläkoulussa rehtori ja virka-apulaisrehtori. Poikkeuksen tähän periaatteeseen tekee Kukkasen peruskoulu Nastolassa, jossa ei ole virka-apulaisrehtoria vaan apulaisjohtaja sekä Lähteen peruskoulu, jossa on rehtorin lisäksi kaksi virka-apulaisrehtoria. Aikoinaan Launeen kouluun yhdistettiin hallinnollisesti Salinkallion koulu ja myöhemmin Liipolan koulu. Tuossa yhteydessä kaikille silloisten koulujen rehtoreille oli taattava omaa tehtävää vastaava tehtävä. Silloinen Liipolan koulun rehtori hakeutui toiseen alakouluun rehtoriksi. Tehtäväjärjestelyjä jäi toteutettavaksi tämän jälkeen Salinkallion koulun rehtorin sekä Launeen koulun rehtorin ja apulaisrehtorin osalta. Muodostettiin uusi koulu, Lähteen peruskoulu, jossa oli edellisestä johtuen kaksi apulaisrehtorin tehtävää ja rehtorin tehtävä. Muutosta muiden vastaavien koulujen johtamisresurssin tasolle ei ole toteutettu aiemmin, koska vastaavia tehtäviä ei ole vapautunut tai nykyiset viranhaltijat eivät ole vapautuneita tehtäviä hakeneet tai eivät ole tulleet niihin valituksi.

Salpausselän peruskouluun on vapautunut virka-apulaisrehtorin tehtävä rehtorin eläköidyttyä ja silloisen apulaisrehtorin tultua valituksi rehtorin tehtävään. Salpausselän peruskoulun apulaisrehtorin virka on täytetty määräaikaaisesti lukuvuodeksi 2024–2025.

Viran toimipistesiiirrosta päättää Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan opetus- ja kasvatusjohtaja, joka on päättänyt 5.2.2025 (6/2025) siirtää Lähteen peruskoulusta toisen apulaisrehtorin Salpausselän peruskouluun apulaisrehtorin virkaan. Koulujen johtamis- sekä kokonaisresurssitarkastelujen perusteella on todettu, että Lähteen peruskoulun toisen apulaisrehtorin viran siirtäminen Salpausselän peruskouluun on mahdollista. Työntekijä on antanut siirtoon suostumuksensa. Tällä resurssimuutoksella vastataan osaltaan perusopetukselle kohdennettuihin velvoitteisiin henkilöstötyövuosien vähentämiseksi vuoden 2027 loppuun mennessä.

Monitoimitaloissa toimivat koulut saavat monitoimitalohuojennusta 10 tuntia/viikko. Lähteen peruskoulu ei ole aiemmin saanut monitoimitalohuojennusta, koska heillä on ollut kaksi apulaisrehtoria. Elokuusta 2025 alkaen Lähteen peruskoulun johtamisresurssi muodostuu rehtorin ja apulaisrehtorin työpanoksesta. Lisäksi koulu saa käyttöönsä monitoimitalohuojennuksen kaupungin linjauksen mukaisesti sekä OVTES:n mahdollistaman maksimihuojennuksen kahden toimipisteen johtamisesta, yhteensä 14 tuntia, jonka kohdentamisesta koulu itse päättää.

Kokonaistarkastelussa on lisäksi huomioitu koulusihteeriresussi. Lähteen peruskoulu on ainoa Lahden peruskouluista, jossa on kaksi kokoaikaista koulusihteerää. Heidän työpanoksensa tukee osaltaan rehtoreiden työtä.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että koululta ei voida siirtää toista apulaisrehtorin virkaa pois. Oikaisuvaatimus on liitteenä.

Oikaisuvaatimuksessa vedotaan koulun erityispiirteisiin, kuten maahanmuuttajien ja tukea tarvitsevien oppilaiden määrään ja käsityön painotetun opetuksen järjestämisen mahdollisuuteen. Lähteen koulu ei ole ainoa monimuotoinen koulu Lahdessa. Esimerkiksi Mukkulan peruskoulu on myös monimuotoinen koulu, jossa maahanmuuttajia ja tukea tarvitsevia oppilaita on enemmän kuin Lähteen peruskoulussa. Mukkulan peruskoulussa on myös mahdollisuus painotettuun opetukseen (liikunta), joka on vuosittain toteutunut toisin kuin Lähteen koulun käsityöpainotus, johon ei ole vuosiin muodostunut ryhmää.

Oikaisuvaatimuksessa vedotaan lisääntyneeseen oppilaiden päihteiden käyttöön ja levottomuuteen. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa otetaan kantaa alueen sosioekonomiseen asemaan ja sen vaikutuksiin oppilaiden hyvinvointiin sekä näiden näkökulmien vaikutukseen rehtoreiden työhön.

Oikaisuvaatimuksessa esiin nostetut haasteet ovat keskeisiä huomioita koulujen arjesta. Niihin onkin kohdistettu kehittämis- ja tukitoimenpiteitä niin koulukohtaisesti kuin kaupunkitasoisestikin. Lähteen peruskoulun erityispiirteiden vuoksi on kouluun resursoitu muun muassa koulunkäynninohjaajaresurssia enemmän kuin muihin ylä- tai yhtenäiskouluihin lukuun ottamatta Mukkulan peruskoulua. Johtamisresurssi ei ratkaise edellä mainittuja haasteita. Oppilaiden arjen ja hyvinvoinnin haasteisiin vastaaminen edellyttää moniammatillisen ja monialaisen yhteistyön sekä koulun toimintakulttuurin ja -mallien edelleen kehittämistä sekä systemaattista toteuttamista. Opiskeluhuoltotyö on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lähteen peruskoulun johtamisresurssi on tarkoituksenmukaista yhtenäistää kaupungin muiden koulujen resurssien mukaiseksi ja vastata Lähteen peruskoulun koulukohtaisiin haasteisiin kohdennetuilla resursseilla.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Tiedoksi: Lähteen koulu

Liitteet

- 4 Oikaisuvaatimus, opetus- ja kasvatusjohtajan päätös 5.2.2025 § 6, peruskoulun apulaisrehtorin viran_keitetty

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 61

Kaarlo Isomäen stipendirahaston säännön muuttaminen 1.6.2025 alkaen

2125/00.01.02.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Lukiojohtaja Heikki Turunen, p. 044 716 1330

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Kaarlo Isomäen rahaston stipendirahaston käytöstä päättää 1.6.2025 alkaen elinvoima- ja hyvinvointilautakunta.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 9.5.2005 § 133, että sivistyslautakunta päättää Kaarlo Isomäen stipendirahaston käytöstä. Stipendirahaston korkotuottoja on jaettu lukion opiskelijoiden vaihto-opiskelustipendeihin. Vähäisten hakemusten vuoksi korkotuottoja jäi käyttämättä ja sivistyslautakunta muutti 28.4.2021 § 48 stipendirahaston korkotuottojen jakoperusteiksi lukioaikana osoitetun yritteliäisyyden ja oppimistulosten merkittävän parantamisen.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lukiokoulutuspalvelut kuuluu 1.6.2025 alkaen elinvoiman palvelualueelle, joten Kaarlo Isomäki -rahaston stipendirahasto tulee siirtää sivistyslautakunnan alaisuudesta elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 62

Lahden kaupungin päiväkotipihakonsepti

2115/10.03.02.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

rakennuttajapäällikkö Leena Pirttilä, p. 050 65861

hiilineutraalin rakentamisen asiantuntija Sanna Partinen, p. 050 559 4212

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy osaltaan ja esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle Lahden kaupungin päiväkotipihakonseptin hyväksymistä tulevien päiväkotihankkeiden suunnittelua ohjaavana asiakirjana.

Perusteluosa

Konserni- ja tilajaosto hyväksyi Lahden kaupungin päiväkotikonseptin 21.3.2022 § 22. Päiväkotikonsepti on päiväkotien tilaratkaisuja koskeva toiminnallisen suunnittelun ohje. Päiväkotipihakonsepti täydentää osaltaan päiväkotikonseptia ja ohjaa pihojen suunnittelua. Tarkoituksena on, että päiväkotipihat olisivat nykyistä yhdenmukaisempia, viihtyisämpiä ja monipuolisen toiminnallisuuden mahdollistavia kasvuympäristöjä lapsille kaikkina vuodenaikoina. Samalla konseptoidut ratkaisut auttavat hallitsemaan kustannuksia ja nopeuttavat hankevalmistelua.

Päiväkotipihat ovat olennainen osa päiväkodin toimintaympäristöä.

Päiväkotipihoilla ulkoilu tukee lasten hyvinvointia ja kehitystä. Kuitenkin etenkin uudemmat päiväkotipihat ovat valitettavan usein paahteisia ja pölyisiä. Varjostavaa puustoa on vähän, jos ollenkaan. Varjopaikkojen puute on merkittävä terveysriski varsinkin pienille lapsille, jotka eivät osaa vielä itse hakeutua varjoon. Hiekkapölyä ja muita ilman epäpuhtauksia sitovia pihapintoja ja kasvillisuutta on vähän, jolloin ulkoiluolosuhteet voivat heikentyä merkittävästi kuivalla ja tuulisella säällä.

Hulevesien hallinnassa on myös parannettavaa. Rankkasateet sekä suuret lämpötilaerot aiheuttavat pihapintojen ja pintamaiden kiihtyvää eroosiota, jolloin pihojen korjaustarve kasvaa.

Monimuotoinen ja kokemuksellisesti rikas viherympäristö tuottaa todistetusti monia hyötyjä. Lahtelaisia päiväkoteja oli mukana Adele- ja Kota-hankkeissa, joista saadut tulokset osoittivat, että luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen, luonnon materiaalit ja luontoaltistuksen mahdollistaminen päiväkotipihoilla tuottivat positiivisia terveysvaikutuksia ja vaikuttivat myönteisesti myös viihtyvyyteen. Tähänastisissa tutkimuksissa hyödyllisiksi ja toimiviksi havaitut ratkaisut halutaan yleisesti käyttöön ja niitä kehitetään entistä toimivammiksi ja kestävämmiksi.

Muun rakentamisen tavoin myös piharakentaminen tuottaa merkittävästi päästöjä. Samalla, kun edistetään ilmastonmuutokseen sopeutumista, voidaan edistää kiertotaloutta, lisätä hiilivarastoja ja vahvistaa luonnon monimuotoisuutta.

Päiväkotipihakonseptin tavoitteita ovat:

- Tiedon ja ymmärryksen lisääminen päiväkotipihojen mahdollisuuksista ja merkityksestä lasten hyvinvoinnille ja kehitykselle suunnittelun tueksi.
- Ilmastonmuutoksen tuomien haasteiden huomioiminen ja ratkaisujen löytäminen. Parannetaan hulevesien imeyttämistä tontilla ja lisätään varjopaikkoja ulkoilupihoilla.

- Vahvistetaan luonnon monimuotoisuutta ja lisätään kasvillisuuden määrää. Hyödynnetään kasvillisuutta ja luontoa päiväkotipihoilla monipuolisesti.
- Mahdollistetaan luontoaltistus arkiulkoilun yhteydessä päiväkotipihoilla.
- Varjostus ja hyvä ilmanlaatu lisäävät viihtyisyyttä. Hyödynnetään kasvillisuutta ja vähennetään pölyävien hiekka- ja sorapintojen määrää piha-alueilla.
- Toimivat pihat mahdollistavat pihojen monipuolisen käytön ja toiminnallisuuden. Pihat mahdollistavat liikkumisen, erilaiset leikit ja luovan oppimisen sekä virkistäytymisen ja rauhoittumisen turvallisesti ja terveellisesti.
- Vähennetään piharakentamisen ilmastopäästöjä suosimalla vähähiilisiä materiaaleja ja ratkaisuja. Pyritään vähentämään asfaltin ja betonikiven määrää. Hyödynnetään biopohjaisia- ja kierrätysmateriaaleja.
- Huomioidaan hankintojen ja ylläpidon kustannukset ja pyritään löytämään kustannustehokkaita ratkaisuja.
- Lasten yhdenvertaisuus paranee, kun uudet ja korjattavat pihat muotoutuvat konseptin mukaisesti yhdenmukaisemmiksi ja esimerkiksi luontoaltistuksen kautta saavutettavat terveyshyödyt ovat kaikkien pihakäyttäjien ulottuvilla.

Päiväkotikonseptin tavoin Päiväkotipihakonsepti on päivittyvä asiakirja, jota tarkistetaan hankkeista saatavan palautteen ja kaupungin rakentamista koskevien linjausten pohjalta. Valmistelusta on vastannut Lahden Tilakeskus yhdessä laajan käyttäjä- ja asiantuntijaryhmän kanssa. Jatkossa Lahden Tilakeskus hallinnoi konseptia ja päivittää sen määrityksiä sekä ohjeistaa sen soveltamista eri hankkeissa. Konseptin kuvaukseen kuuluu tekstiosa sekä tiivistelmä.

Vaikutusten ennakkoarviointi: Kuntalaisnäkökulmasta Lahden kaupungin päiväkotikonsepti parantaa osaltaan varhaiskasvatuspalveluiden laatua mahdollistamalla nykyistä viihtyisämpiä ja monipuolisempia kasvuympäristöjä

lapsille kaikkina vuodenaikoina. Varjostus, hyvä ilmanlaatu ja arkiulkoilun yhteydessä tapahtuva luontoaltistus lisäävät lasten hyvinvointia. Organisaation näkökulmasta toiminta tehostuu ja työskentelyedellytykset paranevat yhdenmukaisen toimintamallin ansiosta. Ympäristön näkökulmasta lisätään luonnon monimuotoisuutta kaupunkiympäristössä, vähennetään piharakentamisen ilmastopäästöjä, edistetään kiertotaloutta ja parannetaan hulevesien hallintaa. Talouden näkökulmasta edistetään pihojen rakentamis- ja ylläpitokustannusten hallintaa pitämällä kalliiden piharakenteiden ja leikkivälineiden määrä kohtuullisena.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lahden Tilakeskus

Varhaiskasvatuspalvelut

Päiväkodit

Liitteet

5 Kestävä päiväkotipiha -päiväkotipihakonsepti 1_2025-05-02

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 63

Lahden esiopetussuunnitelma

5083/12.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Piia Larinen, p. 040 700 2340

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy Lahden esiopetussuunnitelman liitteen mukaisesti
1.8.2025 lukien.

Perusteluosa

Perusopetuslain ja siihen liittyvien lakien muutoksista johtuen Opetushallitus on päivittänyt esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Ensisijaisesti muutokset opetussuunnitelman perusteissa liittyvät oppimisen tukea käsittelevän luvun 5 uudistamiseen kokonaan, mutta muutoksia tehtiin kaikkiin muihinkin lukuihin oppimisen tuen uudistuksen periaatteet huomioiden.

Oppimisen tuen uudistuksen tavoitteena on varmistaa, että kaikki esiopetukseen osallistuvat lapset voivat osallistua opetukseen ja että kaikille lapsille tarjotaan yhdenvertaiset mahdollisuudet saada tukea oppimiseen ja esiopetukseen osallistumiseen.

Kaikissa esiopetusryhmissä tulee toteuttaa oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä osana esiopetuksen perustoimintaa. Lapsella on oikeus saada oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukea, kun hän sitä tarvitsee. Kun tuen tarve havaitaan, on sitä tarjottava mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lapsen omassa ryhmässä. Ryhmässä annettava tuki voi olla yleistä tukiopetusta, opetuskielen tukiopetusta tai erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä. Jos ryhmässä annettava tuki ei ole riittävää, lapsi voi saada myös henkilökohtaista tukea. Tämä voi olla esimerkiksi säännöllistä erityisopettajan opetusta pienryhmässä. Henkilökohtaiseen tukeen voivat kuulua myös tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä erilaiset apuvälineet.

Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024) tulee voimaan 1.8.2025. Esiopetuksen järjestäjien on päivitettävä paikalliset opetussuunnitelmat siten, että ne vastaavat annettuja määräyksiä ja ovat käytössä 1.8.2025 alkaen.

Lahden esiopetuksen opetussuunnitelma on laadittu kaikille esiopetusyksiköille yhteisenä kuntakohtaisena asiakirjana. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden teksti on kaikille yhteinen. Perusteen tekstin lisäksi Lahden esiopetuksen opetussuunnitelmaan on kirjattu paikallisesti tärkeänä pidetyt tavoitteet, tehtävät, toimintakulttuurin kuvaus ja arvioinnista nousseet kehittämistarpeet. Paikallisten tarkennusten kirjaamisessa on hyödynnetty kokemuksia kaksivuotisesta esiopetuskokeilusta ja kaksivuotisen esiopetuskokeilun opetussuunnitelman perusteista.

Varhennettua oppivelvollisuutta koskeva lainsäädäntö perusopetuslaissa (20 i §) ja oppivelvollisuuslaissa (2§) tulevat voimaan 1.8.2026 alkaen. Varhennettua oppivelvollisuutta koskevat paikalliset tarkennukset kirjataan tulevan lukuvuoden aikana. Myös sairaalaopetusta ja konsultatiivista sairaalaopetuspalvelua koskevat paikalliset tarkennukset kirjataan tulevan lukuvuoden aikana.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Varhaiskasvatuspalvelut

Esiopetusta järjestävät päiväkodit

Liitteet

6 Lahden esiopetussuunnitelma

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 64

Myllypohjan monitoimitalon lisätilat

2439/10.03.02.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

rakennuttajapäällikkö Leena Pirttilä, 050 65861

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että Myllypohjan monitoimitalon lisäksi tarvittavat perusopetuksen väliaikaiset tilat toteutetaan vaihtoehdon VE 1 mukaisesti siirtokelpoisilla lisätiloilla Myllypohjan monitoimitalon pihaan.

Esittelijä

opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että Myllypohjan monitoimitalon lisäksi tarvittavat perusopetuksen väliaikaiset tilat toteutetaan vaihtoehdon VE 2 mukaisesti entisen Ahtialan terveysaseman tiloihin.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Janne Virrankorpi teki seuraavan muutosesityksen: "Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että Myllypohjan monitoimitalon lisäksi tarvittavat perusopetuksen väliaikaiset tilat toteutetaan vaihtoehdon VE 1 mukaisesti siirtokelpoisilla lisätiloilla Myllypohjan monitoimitalon pihaan." Jäsen Lasse Pakkanen kannatti tehtyä muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Virrankorven muutosesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Elisa Lientola ja Eveliina Aaltonen) ja 8 EI-ääntä (Maarit Tuomi, Janne Virrankorpi, Rauno Grönroos, Merja Vahter, Teresa Rautapää, Hannu Kaasinen, Lasse Pakkanen ja Marju Markkanen).

Puheenjohtaja totesi jäsen Virrankorven muutosesityksen tulleen hyväksytyksi äänin 8–2.

Perusteluosa

Konserni- ja tilajaosto hyväksyi Myllypohjan monitoimitalon hankesuunnitelman kokouksessaan 20.6.2022 § 60. Valituksi tuli vaihtoehto, jossa vanhaan koulurakennukseen tehdään perusparannus ainakin suojelluilta osin ja laajennus.

Hankesuunnitelman mukaan monitoimitaloon sijoitetaan kaksisarjainen alakoulu, 8-ryhmäinen päiväkotiki. kaksi esiopetusryhmää sekä Ahtialan alueen kirjasto.

Lisäksi hankesuunnitelmassa esitettiin mahdollisuudet monitoimitalon laajentamiseen kolmannella luokkasarjalla sekä suunterveydenhuollon tiloilla. Perusopetuksen tilojen mitoitus 2-sarjaisena perustui laskeviin oppilasennusteisiin. Kolmannen luokkasarjan tarve arvioitiin lyhytaikaiseksi, ja siksi sen edellyttämät tilat esitettiin ainoastaan optioluonteisena mahdollisuutena. Tilojen hankkimisesta tai niiden sijoittamisesta nimenomaan monitoimitalon yhteyteen ei päätetty.

Monitoimitalon lisätilaratkaisusta erillisenä asiana on tullut ajankohtaiseksi myös väliaikaisten tilojen hankkiminen Ahtialan alueella sijaistevalle Herrasmannin päiväkodille. Sekä alun perin tiedossa olleiden koulun lisätilojen että Herrasmannin päiväkodin väliaikaisten tilojen tarve on noin 5 vuotta syksystä 2026 alkaen. Sen

jälkeen tilojen tarve poistuu, mikäli ennusteiden mukainen lapsi- ja oppilasmäärien lasku toteutuu.

Perusopetuksen yhden luokkasarjan tarvitsemien väliaikaisten tilojen osalta on nyt valmisteltu kaksi vaihtoehtoista ratkaisua syksystä 2026 alkaen:

- VE 1: Siirtokelpoiset lisätilat Myllypohjan monitoimitalon pihaan
- VE 2: Entisen Ahtialan terveysaseman 2.krs:n tilat

Vaihtoehdossa VE 1 monitoimitalon pihaan hankittaisiin siirtokelpoiset vuokratilat kaupungin ulkopuoliselta toimittajalta. Entisen Ahtialan terveysaseman 1.krs:n tiloihin sijoitettaisiin Herrasmannin päiväkotitoiminta, mutta rakennuksen 2.krs. jäisi tyhjilleen.

Vaihtoehdossa VE 2 Ahtialan entinen terveysasema kokonaisuudessaan tulisi koulun ja päiväkodin käyttöön. Viereisen seurakuntakeskuksen keittiö- ja ruokailutiloja hyödynnettäisiin ainakin alkuvuosina, todennäköisesti myös piha-alueita. Aiempia viime vuosien väistöratkaisuja varten tehdyt korjaus- ja muutostyöt voitaisiin hyödyntää, ja jatkossa tilat olisivat käytettävissä ainakin Ahtialan koulun perusparannuksen väistää varten. Uusien kaupungin ulkopuolisten vuokratilojen hankkimiselta välttyttäisiin.

Vaihtoehdossa VE 1 koulun lisätilojen vuokrat viiden vuoden ajalta olisivat n. 1,4 milj. euroa. Pääosa vuokrasta maksettaisiin kaupungin ulkopuoliselle taholle.

Vaihtoehdossa VE 2 koulun lisätilojen vuokrat viiden vuoden ajalta olisivat n. 0,9 milj. euroa. Vuokra olisi pääosin kaupungin sisäistä vuokraa.

Valitaanpa kumpi vaihtoehto hyvänsä, osa Alasenjärven koulun toiminnasta siirrettäisiin entisen terveysaseman tiloihin syksystä 2025 alkaen siellä jo olevien lisäksi, koska Ahtialan koulun pihassa sijaitsevien väliaikaisten tilojen rakennusluvalle ei ole mahdollista saada jatkoa. Molemmille vaihtoehdoille on myös

yhteistä, että Kunnaksen koulun yhteydessä sijaitsevien väliaikaisten tilojen vuokrasopimusta voidaan jatkaa kesään 2027 asti, mikäli se jostakin syystä on tarpeen.

Vaihtoehdot on esitelty sivistyslautakunnan kokouksessa 22.4.2025, päivitetty esittelyaineisto liitteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote Lahden Tilakeskus

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 65

Kahden virkanimikkeen muuttaminen oppilaanohjauksen lehtorin viroiksi 1.8.2025 alkaen

2080/01.01.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

palvelupäällikkö, talous- ja henkilöstösuunnittelu, Venla Valkama, 044 483 1808

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää muuttaa virkanimikkeet peruskoulun, lehtori, englannin kieli ja ruotsin kieli -viran (virkanumero 50023032) ja peruskoulun lehtori, englannin kieli ja saksan kieli -viran (virkanumero 50022239) peruskoulun lehtori, oppilaanohjaus -viroiksi 1.8.2025 alkaen.

Lisäksi lautakunta päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta jo kokouksessa.

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää opettajaviran perustamisesta ja lakkauttamisesta. Viran perustamiseksi katsotaan myös, mikäli virkanimikkeestä yli 50% muuttuu.

Aluehallintoviraston tarkastus oppilaanohjaajien psykososiaalisesta kuormittumisesta

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto (Avi) teki vuonna 2021 tarkastuksen, jossa havaittiin, että oppilaanohjaajien psykofyysinen kuormitus työssä on suurta. Oppivelvollisuuslain (1214/2020) muutoksen myötä perustyön lisäksi oppilaanohjaajan työmäärää on kasvattanut elokuussa tapahtuva ohjaustyö sekä tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus.

Aluehallintovirasto on todennut tarkastuskertomuksessa, että *”työnantajan on ryhdyttävä oikeansuuntaisiin toimenpiteisiin haitallisten psykososiaalisten kuormitustekijöiden poistamiseksi tai niiden aiheuttaman vaaran välttämiseksi tai vähentämiseksi. Työnantajan tulee valita, mitoittaa ja toteuttaa työolosuhteiden parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Työnantajan on huolehdittava, että toimenpiteet kohdistuvat ensisijaisesti haitallista kuormitusta aiheuttaviin tekijöihin.”*

Aluehallintovirasto totesi 2023 jälkitarkastuksessa, että *”työnantajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin haitallisten psykososiaalisten kuormitustekijöiden poistamiseksi tai niiden aiheuttaman vaaran välttämiseksi tai vähentämiseksi. Työnantajan tulee valita, mitoittaa ja toteuttaa työolosuhteiden parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Työnantajan on huolehdittava, että toimenpiteet kohdistuvat ensisijaisesti haitallista kuormitusta aiheuttaviin tekijöihin. Työnantajan on huolehdittava siitä, että työn suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon työntekijöiden fyysiset ja henkiset edellytykset, jotta työn kuormitustekijöistä työntekijän turvallisuudelle tai terveydelle aiheutuvaa vaaraa tai haittaa voidaan välttää tai vähentää. Työnantajan tulee työn suunnittelua ja mitoitusta varten tarvittaessa hankkia asiantuntijalta, esimerkiksi työterveyshuolloilta, selvitystä työn kuormitustekijöiden poistamisesta tai vähentämisestä. Työnantajan on seurattava toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta työn terveellisyyteen ja turvallisuuteen. Työnantajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin kehotuksen noudattamiseksi. Asian on oltava kunnossa 31.12.2023.”*

Työnantaja on suorittanut toimenpiteitä kuormitusyiden tarkempaa analysointia ja kuormituksen helpottamista varten. Vaarojen arvioinnissa ja psykososiaalisten

kuormitustekijöiden arvioinnissa nousi suurimmaksi kuormitustekijäksi suuri ohjattavien määrä joissakin kouluissa. Tehdystä arvioinnista on toimitettu AVI:lle vastaus joulukuussa 2023. Oppilaanohjaajien kanssa on käyty useita keskusteluja, joissa on pyritty löytämään ratkaisuja esiintyneisiin ongelmakohtiin. AVI:n lisätietopyyntöön konkreettisista toimenpiteistä kuormitustekijöiden poistamiseksi on vastattu helmikuussa 2024. Oppilaanohjaajien työajan suunnittelua ja seurantaa on kehitetty ja oppilaanohjaajien työtehtäviä ja vastuita on priorisoitu sekä rajattu kaupunkitasoisilla linjauksilla. Näin oppilaanohjaajien työaikaa on saatu vapautettua keskeisiin työtehtäviin aiempaa enemmän.

Edellä mainitut toimenpiteet eivät kuitenkaan ole riittäviä poistamaan suurista oppilasmääristä johtuvaa työn kuormittavuutta. Lahden kaupungissa oppilasmäärä yhtä oppilaanohjaajaa on suosituksia korkeampi: lukuvuonna 2024–2025 oppilaita on ollut 210–300 yhtä oppilaanohjaajaa kohtaan, kun OAJ:n suositus on 150 oppilasta yhtä oppilaanohjaajaa kohtaan. Tästä seuraa se, että kouluissa, joissa oppilasmäärä suhteessa oppilaanohjaajien määrään on korkein, ei ole mahdollisuutta toteuttaa riittävällä tasolla esimerkiksi tehostettua oppilaanohjausta.

Määräaikainen lisäresurssi oppilaanohjaukseen

Perusopetuksessa ei ole tähän mennessä lisätty oppilaanohjauksen resurssia oppivelvollisuuden laajenemisen tai AVI:n tarkastuksen jälkeen. Lukioihin perustettiin AVI:n tarkastuksesta seuranneena toimenpiteenä kolme opinto-ohjauksen virkaa 1.1.2025 alkaen (Sivistyslautakunta 8.10.2024 § 104).

Nyt myös perusopetuspalveluissa on ilmennyt tarve kahden oppilaanohjauksen lehtorin viran perustamista muuttamalla kahden täyttämättä jääneen viran nimikkeitä. Täytettävät oppilaanohjauksen lehtorin tehtävät kohdentuvat Kivimaan

ja Kärpäsen kouluihin. Ahtialan ja Kivimaan koulujen yhteinen oppilaanohjauksen lehtorin virka tulee sijoittumaan 1.8.2025 alkaen ainoastaan Ahtialan kouluun.

Oppilaanohjauksen lehtorin virkojen perustamiseen käytetään lukuvuonna 2024–2025 täyttämättä jääneitä virkoja, joihin perusopetuspalveluilla on ollut määrärahat vuoden 2025 budjetissa. Täyttämättä olevia oppilaanohjauksen lehtorin virkoja ei ennalta ole. Määrärahatarpeet on esitetty huomioitavaksi vuoden 2026 talousarviovalmistelussa.

Virat täytetään määräaikaisesti huomioiden oppilasennusteet, joiden mukaan yläkouluikäisten oppilaiden määrä tulee laskemaan seuraavan viiden vuoden aikana noin 400 oppilaalla. Oppilaanohjaajakohtaisia oppilasmääriä seurataan lukuvuosittain ja kun tarvetta lisäresurssille ei enää oppilasmäärän laskun myötä ole, tehtäviä ei täytetä. Arvio lisäresurssitarpeesta oppilaanohjaukseen on 5 vuotta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Perusopetuspalvelut, Ahtialan koulu, Kivimaan koulu, Kärpäsen koulu

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 66

Lahden perusopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen 1.8.2025 alkaen

236/12.00.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

palvelupäällikkö Mäntymaa Janina p. 0444163159

palvelupäällikkö Saresma Kirsikka p. 0444826409

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin

Esittelijä

opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset, jotka tulevat voimaan 1.8.2025 alkaen.

Perusteluosa

Opetushallitus on 13.2.2025 antanut muutosmääräyksen OPH-531-2025 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista koskien lukuja 1–8 (liite). Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 seuraaviin lukuihin on tehty muutoksia:

Luku 1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

Luku 2 Perusopetus yleissivistyksen perustana

Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Luku 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Luku 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

Luku 6 Oppimisen arviointi

Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Luku 8 Oppilashuolto

Keskeisimmät muutokset koskevat lukuja 4, 5, 6 ja 7, joita varten opetushallitus pyysi lausunnot opetuksen järjestäjiltä syksyllä 2024. Muutosmääräyksessä kaikkiin lukuihin kohdistui muutoksia. Osa muutoksista on luonteeltaan teknisiä, esimerkiksi tuen käsitteisiin liittyviä muutoksia, joissa poistettiin oppimisen tuen uudistuksessa perusopetuslain 16 ja 17 §:n mukaiset yleisen, tehostetun ja erityisen tuen käsitteet. Luku 7 päivitettiin kokonaisuudessaan vastaamaan perusopetuslain 20 §:ssä säädettyjä oppimisen tuen määräyksiä.

Perusopetuksen opetussuunnitelman valtakunnallisissa perusteissa on havaittu kevään 2025 aikana useita tarkennettavia seikkoja, joihin odotetaan edelleen Opetushallituksen ohjeistusta. Tarkennettavaa on erityisesti luvussa 7, joka käsittelee oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Lukuvuosi on 2025–2026 on siirtymäaikaa, sillä ajalla 1.8.2025–31.8.2026 oppilaita on sekä vanhan että uuden lain mukaisessa tuessa. Siirtymäaikana oppimisen ja koulunkäynnin tuen mahdolliset paikalliset tarkennukset tulee saattaa voimaan.

Osana sivistyspalveluiden seudullista verkostoyhteistyötä Päijät-Hämeen kunnat tekevät yhteistyötä paikallisten opetussuunnitelmien laadinnassa ainakin lukujen 5 ja 7 osalta koskien seuraavia alalukuja ja -kohtia:

- Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetus ja konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu
- Perusopetuksen poikkeava järjestäminen

- Opetus erityisissä tilanteissa
- Oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuu
- Oppiaineen oppimäärästä sekä opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tehtävän päätöksen käytännön valmistelut ja vastuut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut

Opetushallitus on kevään 2025 aikana järjestänyt teemawebinaareja, joista viimeinen tiedossa oleva järjestetään 4.6.2025. Näissä webinaareissa käsitellään oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiseen liittyviä asioita, joilla voi olla vaikutusta paikallisesti päätettäviin asioihin. Lisäksi webinaareissa tarkennetaan opetussuunnitelman perusteita. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa havaittuja virheitä korjataan valtakunnalliseen opetussuunnitelman perustetekstiin muun muassa sairaalaopetuksen osalta. Ennen valtakunnallisia korjauksia ja tarkennuksia paikallisesti päätettäviä asioita ei ole tarkoituksenmukaista kirjata paikalliseen opetussuunnitelmaan.

Luvussa 4, yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri, korostetaan aiempaa enemmän erilaisten oppijoiden oppimisedellytysten turvaamista monipuolisilla ja tarkoituksenmukaisilla työskentelymenetelmin. Paikallisessa opetussuunnitelmassa tulee kuntatasolla kuvata, miten opetusjärjestelyt ja toiminta resurssoidaan, minkälaista osaamista, toimintaa, yhteistyötä ja rakenteellisia ratkaisuja koulujen toimintakulttuuri ja oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt edellyttävät niin opetuksen järjestäjältä kuin yksittäisten koulujen tasolla. Edelleen luvussa 5 tulee tarkentaa, miten koulut käytännössä huolehtivat kaikille turvallisen koulupäivän toteutumisen ja miten oppilaiden osallisuuden edellytykset varmistetaan. Paikallisia tarkennuksia ja tekstien päivityksiä yleisen osion osalta (luvut 1-4) tarkistetaan ja uudistetaan parhaillaan. Koulujen lukuvuosisuunnitelmissa

2025–2026 oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus sekä muut muutosmääräyksen edellyttämät muutokset ja lisäykset tulevat huomioiksi.

Opetushallituksen määräyksen mukaan tarkistettu opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2025. Perusopetuslain 20 i §:ä koskevilta osin muutokset paikallisiin opetussuunnitelmiin tulee tehdä 1.8.2026 mennessä. Elokuusta 2025 alkaen Lahden kaupungin perusopetuksessa noudatetaan 1.8.2025 voimaan tulevia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. [Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 - ePerusteet](#)

Paikalliset tarkennukset opetussuunnitelmaan laaditaan ja tuodaan sivistyslautakunnan käsittelyyn lukuvuoden 2025–2026 aikana.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

tiedoksi perusopetus

peruskoulut

Liitteet

7 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutosmääräys_13.2.2025

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 67

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

-Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta: 4.4.2025-8.5.2025.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 68

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.05.2025

§ 69

Tiedoksi merkittävät asiat (salassa pidettävä)

29/00.01.01.01/2025

Asia käsitellään salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 § 1 momentin kohdat 23 ja 25.

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 55, § 56, § 58, § 59, § 61, § 62, § 64, § 67, § 68, § 69

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Lahden kaupunki

Harjukatu 31, PL 202

15101 Lahti

03 814 2355

kirjaamo@lahti.fi

www.lahti.fi

0149669-3

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 57, § 63, § 65, § 66

nro 5

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs, Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä**

oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

nro 5

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Lahden kaupunki

Harjukatu 31, PL 202

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja
15101 Lahti

nro 5

03 814 2355

kirjaamo@lahti.fi

www.lahti.fi

0149669-3

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 60

nro 5

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat**Valitusoikeus ja valitusperusteet**

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

nro 5

Valitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomisesta koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja
kirjaamo@lahti.fi
www.lahti.fi
0149669-3

nro 5